

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful este de done ori pre septembra: Dumineacă și Ioiacă. — Prenumeratia se face în Sabiu la expediția foiei pre afară la c. r. poste cu bani gata prin seriozitate francă, adresate către expediția. Pretul prenúmeratii pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

N° 5. ANULU XX.

Sabiu, in 16/28 Ianuariu 1872.

Sabiu, 14 Ianuarie. În siedintă consistorială tineră sub președintia P. Archimandrit și Vicarul arhiepiscopesc Nicolau Popescu, s-a cunoscut o hărție presidiale a Escolentiei Sele Présantului Archeieppu și Metropolitului Andrei Barbu de Siajuna, privitor la fundarea tipografiei arhiepiscopesc și la împărțirea de ajutorie din banii acestei preotese serace. Consistoriul după cetera acestei hărție a decis unanum să aduse următorului concluzi:

Nr. cons. 2—1872.

„Cu mare bucurie a primit Consistoriul arhiepiscopesc împărășirea acelașă a Escolentiei Sele Présantului Archeieppu și Metropolitului Andrei și se simte indatorat a aduce multumita Escolentiei Sele atât din partea pentru ideea cea înalta și salutară, care a avut la înființarea tipografiei noastre arhiepiscopesc, cât și în numele clerului și al vedovelor preotese serace, cari se împărășira deja din fructul acesta alu sementiei seminăte între grevatii și pedești mari, înainte cu două-dieci de ani din partea Escolentiei Sele, rogându pre Ddieu, că să-lu tienă încă multi ani în sanatătate deplină, pentru că sa poată și în venitoriu ocărui tipografie arhiepiscopesc și sprigini pre veduvele preotese din arhiepiscopesc noastră, parăde de tota lumea. Acestă concluziunea sa se aduca la cunoștința Escolentiei Sele din partea Consistoriului, presentându-se în corpore; ieră hărția Escolentiei Sele să se dea publicitatei în „Telegraful Român.”“

Consistoriul să și infățișa fără întârziere înaintea Arhiepiscopului fondator și prin Par. Archimandrit și Vicarul Nicolau Popescu și-au exprimat, în întîlesulu conclusului de mai susu, simțimintele sele de cea mai profunda multumită.

La aceste Escolentiei Sele a reponsu: ca cu mangaiere principescă dispusetiunea și convicțiunea Consistoriului în privitor la acelașă și apoi adăugă, că: 1) cându-a venit Escolentie Sele la noi, Biserica noastră din Ardélu a aflat că pre o mărturie bună, dăra cu puterea spa de macinat; vreud Escolentie Sele și clerul să facă Biserica mai fructifera, adică mărturie acelașă mai fructifera sau trebuită să facă și să sape mai multe canaluri, prin cari să vina în pariu morei apa mai multă, carea să devină apoi mai manosă și mărturie mai fructifera. Ne-a ajutat Ddieu și astăzi biserică noastră din Ardélu este fructifera, că și mărturie carea are apă destulă; 2) asemenea înființarea tipografiei cu mărturie asediată lângă unu pariu fără apă, dăra cu speranța că se voru deschide izvoare de apă și mărturie va deveni fructifera; căci este adeverat, că Escolentie Sele a înființat tipografia cu spesele sele și a donat-o bisericei, dăra atunci la începutu nă posesu tipografia nici o avere, prin carea să poată pune în lucru afacerile sele, ci E. S. a socuru în ajutorul ei pâna cându-i ajută Dumnediu a vedea tipografia în potere de a se sustine și de a dă preotese serace.

Asemănările aceste ale Arhiepiscopului fondator și cuvintele sele parintesci a petrunu pre membrii Consistoriului, carele să intorsu în siedintă cu cea mai mare mangaiere. —

Aici urmează hărția Présantului Parinte Arhiepiscop și Metropolit, de carea vorbărău mai susu.

Nr. pres. 5—1872.

Veneratului Consistoriu arhiepiscopescu!

Cându înainte de douădieci de ani în 27 August 1860 nr. c. 775 amu înființat cu spesele mele o tipografie și în diu'a acum amintita o amu si donat bisericei noastre din Ardélu numindu-o: „Tipografia diecesana” cu scop de a înainta sprijinarea culturii scientifice și a civilizației naționale,

și a înlesnit edarea și latirea cărților bisericescii, scolari și a opurilor scientifici cu prețul căruia se poate mai micu, căci cărții trăiescă pre atunci, amu cunoscute și amu simțită lipsa cea mare de cărți, și prețul celu mare alu celor ce se aflau; apoi și cu scopu, că cu tempu, ajutându-mi Dumnediu, să se formeze și o fundație filantropica din prisosința acestei tipografii, căci seracă noastră era obsesca și cerea alinare, — numai decât se audira voci imbucurătoare de către barbatii din clerul și poporul nostru credineiosu în Ardealu și afară de Ardealu; daru se redicara și voci invecitive de către unii pucini din barbatii nostri din Ardealu, cari strebătura preste hotarele Bisericii noastre ardeleni și preste cele ale patriei noastre.

Cei drepti cugetatori, vediendu, că aceasta tipografie sporescă sub conducerea mea, că a fundatorul ei, se întarea în credintă loru și în moralu meu; ear contrarii se sustinu încă și astăzi în rească loru credintă și vibrédia invecitivelor loru și asupra mea.

Eu amu remasă și rămân constantu în această sfacere pâna la mărturia mea, după care testamentul meu, că alu fundatorului tipografiei va fi datoriu de mesura.

Dupa-ce la anul 1864 în 12 Decembrie din grădina Majestăței Sele Regelui nostru Franciscu Iosif I. Eparchia noastră ardelenă s-a înaltat la trăpă de Arhiepiscopia, atunci a fostu o urmare frâșca, că numirea tipografiei diecesane să se strâmte în numirea de „Tipografia arhiepiscopescă” ceea ce a și urmatu și are se remana asiă pentru toti tempii.

In decurgerea acestor douădieci de ani, pre langa unele ajutorie manuale, ce amu facutu mai multor seraci preoli și preotese veduve, și filiori din clero și poporu, dar nu și rudenilor mele, din banii Tipografiei, — amu agonisito și adunat pentru Tipografia noastră arhiepiscopescă astfelui de puteri banali, care astăzi me punu în stare a aduce la vietă cugetul meu primativu pentru înființarea unei fundații filantropice din partea Tipografiei, care o amu ocărui și o ocăruiescu, fiindu-mi Ddieu cercetatoriu.

Cătându giură impregiură în arhiepiscopescă noastră, amu aflatu fundații intemeiate, parte cu spesele mele, parte cu midilōcele colegiale din partea mea și din partea clerului și poporului, care suntu menite spre meliorarea subsistinței clerului, a dacalilor, a clericilor și a altorui teneri studenti, ieră pentru veduvele serace preotese nu amu aflatu nici o fundație. Atonoi, după-ce prea multe preotese veduve, insarcinate cu familiu, mi s'au planșu pre tempul Arhipastoriei mele de 25 de ani, — numi au remasă ultă, decât fondatia, ce se compune din banii tipografiei, se o designează spre ajutorul vedovelor preotese serace.

De aceea amu emisă către Par. protopopii hărția mea din 6 Decembrie 1871 nr. pr. 338, prin carea că fundatorul Arhiepiscopului amu înscris în intregul clero și poporu credineiosu din Arhiepiscopescă noastră, prin urmare întrăga Biserica noastră din Ardélu, că tipografia arhiepiscopescă este acum în stare, a dă unele ajutorie banali, și fiindu ca eu în diația mea amu destinat ajutoriale putințiose din partea tipografiei pre semnă vedovelor preotese serace, și acum se potu împarti între ele din remasul venitului tipografiei pre anul 1872, 500 fl. pâna la 600 fl. v. a., pentru aceea amu provocat pre Pr. protopopii, să-mi procure conșrierea vedovelor preotese serace din Arhiepiscopescă și să mi-o asternă fără amanare.

Si asiști conșriurile aceste mi s'au asternutu și examinandu-le amu aflatu să dă după însemnarea aici elatuită la 64 preotese veduve serace căte

tră celelalte părți ale Transilvanie și pentru provinciile din Monarhia pre anu 8 fl. ieră pre o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru prin, și tieri străine pre anu 12 1/2 fl. v. a. Inseratele se plătesc pentru întărirea în 7 cr. sirulu, pentru a două ore cu 5 1/2 cr. și pentru a trei repetare cu 3 1/2 cr. v. a.

12 fl. v. a. un ajutoriu din banii tipografiei arhiepiscopescă, ceea ce face sumă de 768 fl. v. a. — Ajutorile aceste le-amu și trimisă de la aceste preotese veduve prin Pr. Protopopi respectivi.

Despre tōte acestea facu incunoscintare Preveratului Consistoriu arhiepiscopescu bisericescu spre sciintia și direcțione, cu aceea, că Prea venerabilu Acelasi, va cunoște din cele predise indatorirea mea ceea ce-mi impună canonicile apostolice 38, 40 și 41.

Sabiu, 8 Ianuariu 1872.

Andreiu m/p.

AEppu.

Eveneminte politice.

O aperintia demna de însemnatu vedemă în „Federatiunea” nr. 4 și 5 și va urmă inca și în alu 6-lea, și adeca unu articulu intitulat „Ce e de facut?” în care înse se combată energicu „autonomia Transilvaniei.” „Peti Napo” inca pâna nu se termină articulul să se grabescă a loa notitia despre elu. Redacționea „Fed.” deprecă soliditatea cu principiile desfășurate în articulu și promite azi face la urma reflecționile sele.

Disolverea dietei croate a provocat o consternatione in Agram și in Croatiă. Toti comitii suprini, presidenții de tribunale și capi de secționi se intronira la Banulu Croatiei și conferira cu șerile. Deputati naționali, spre demisirea multor seiri cu totul contrarie votara deputatilor, cari au lăsat parte in Vienă la negocierile de complanare adresă de incredere. Miliția a fostu consemnată; dăra pacea și liniștea nu a fostu conturbata nici unu moment. — Se vorbesc de o programă împăratiorie intre naționali și unionisti, carea de către va fi primita sa servescă de base la alegerile viitorie.

Partidul opozitionale din Ungaria se și pre-găsește pentru alegerile sessionei viitorie. „Hon” și „Ellerör” reproduc unu apelul alu clubului diesel alu centralui slăngei, prin carele partidul e provocata a se organiza in cluburi in tōte cercuri electorale pre basea unei programe din Aprilie 1868. Punctele principale ale programei acelei suntu: armata ungură de sine statutoria, cassarea delegațiilor și administratiune financiale neutătoria de partea ceealaltă a imperiului.

Adunarea partidei estreme din slăngei, carea eră anunțata de mai înainte a fostu, după scirile din Pest'a, forte reu cercetata. Abia eră vre o cinci-dieci de persoane in adunare. Programa propusa adunării contiene: cassarea delegațiilor și a voturilor virile, armata de sine statutoria ungură și diplomacia ungură ierăsi de sine statutoria. Fata cu alegerile viitorie se recomanda in tōte pările omeni de ai partidei său celu multă din centrul slăngei. Pentru conducederea alegerilor se alege unu comitetu de doispredece; in fine se votăza o adresa lui Kossuth. Unu baronu Baldachy a propusă in consfertul preliminară constituirea unui imperiu din șerile: Ungaria, Boemia, Moravia și Silesia, concedendu și Galilei se între in combinație această, de către va voi. Propunerea această ince nu fu admisa in siedintele plenariei și baronulu cu ai sei, mulți puteni, se dice că a esită nu nouă din adunare dăra și din partida.

Sciri din Pest'a asigură despre o repetita începere a negocierilor cu Croația.

In diuarie face de unu tempu rotundă seirea, ca unu baronu Stillfried in fruntea unei deputațiuni a membrilor cassinei catolice din Vienă a reacționat pre ministrul de externe Andrássy sa intrevina in Italia in favoarea Papel. Dupa multe objectioni ministrul pune deputațiunei intrebarea, ca postesc deputațiunea că sa intre Austria cu trupe in Italia? la care

responsu conducerii deputației, după ce s-a reculese din perplexitatea cea dintâi, reflectându-ka nu cu tropoare dări pre cale diplomatică. Responsului ministrului se vede că a atinsu durerosu în Vaticano, de către dijornalul „vomita catolică“ se exprima amară asupra decaderei catolicismului în toate partile, căci nu e în stare să ofere unu asil Papiei.

Papa întracea, cu toate că se plange în înmormântarea strâmtoratu de regele anatematisatu de elu, a intrat în negociații cu ambasadorul rusescu pentru introducerea limbii rusești în bisericile catolice din Russia (inclusiv Polonia rusescă). Ba se vorbesce că Vaticanul stănuiesc și pentru o alianță între Franța și Russia cu scopu de a pune stabila elementului germanu în Europa și de a căuta garanții pentru echilibru europeanu afară de principiu naționalitătilor. Pentru ajungerea la tienă acătoare ar trebui înainte de toate opugnata și slabita Italiă și Germania. Diplomatia rusescă va face în apariția concessiuni vaticanului spre a-si potă ajunge scopurile ei.

Franța a trecutu în dîlele din urmă preste o criza mare. Presedintele Thiers a fostu aternat în remanerea în postulu seu dela votarea unui proiect de lege, prin care se impune contribuție asupra productelor crude. Proiectul a cadiut. Era întrebarea că ce va urmă acum după retragerea lui Thiers? Maresialul Mac-Mahon și alte autorități se pusera și a înduplecătu pre betrânlul presedinte a-si retrage demisiunea, și Franța ieșea se afla în starei ei normale. Până când?

Dietă Ungariei.

In siedintă din 13 Ianuarie a casei deputaților se cetește și aprobația protocolului.

St. Majoros (steng'a estrema) ascerne un proiect de lege în sfârșirea emancipării femeilor. Sub ilăritate mare și motivării pre scurtu și precu propunerea; vorbesce despre pechatul celu dintâi, despre amazone etc. și reabilitarea femeilor.

B. Haliasz propune esmiterea unui comitetu de 5 pentru revisiunea regulamentului casei.

Cu acestea sa trece la ordinea dilei și se continua desbaterea despre bugetul ministerului de cultu și instrucție.

Titulii și posturile loru se primește mai fără desbatere după preliminarie.

In siedintă din 15 Ianuarie de asemenea se cetește și aprobația mai intâi protocolului siedintei precedente.

Referințele comitetului petiționarii Max Uermann și ascerne programul 54 al petiționilor per tractate de comitetu.

Se va tipari și pune la ordinea dilei.

La ordinea dilei sta continuarea desbaterei despre bugetul muzeului, care deci după unele observări se și votăză.

Fără vre-o desbatere se votara în posturi deosebite pentru „scopuri de cultură“ 204,047 fl.

I. Schvarz propune că să se insarcineze ministrul de culte a prezintă unu proiect de lege în sfârșirea inițiatirei de biblioteca în scările poporale. Această propunere se va tipari și pune la ordinea dilei.

Ign. Helffy și renovesc propunerea: ministrul de culte să insarcinează a ascerne casei unu proiectu privitoru la inițiatirea unei academii orientale, după modelul celei vienese.

Ministru-presedintele nu pote primi propunerea în editionea această; densulu tiene de mai corespunditoru cându cas'a aru decide ca de încolo să se dea limbelor orientale la universitate o atenție mai mare. Ministrul de cultu consimte cu propunerii ministru-presedintelui.

Dupa ce se mai prononciara încă cătăva în sfârșirea acătoare, propunerea lui Helffy se respinge.

Se trece cu acestea la estraordinariu ministerului de cultu. Pentru scopuri de cultură suntu 10,000 fl. preliminarii. Postulu acestă, cătu și alte puncte relative la sprijinirea gimnasiilor și scărilelor reali, se votăză.

P. Király și asternă raportul sectionei centrale în sfârșirea legii de recrutare.

Rescriptul

Prin care s'adisolvă dietă Croației.

„Noi Franciscu I. sct. magnatilor, demnităților și deputaților salutarea noastră regesca.“

Candu cu rescriptul nostru regesecu din 31 Martie amu conchiamatu noi în capitală noastră Zagrabia, pre 1 Iunie 1871 dietă croată, nutrēmu sperantă, că de nou conchiamat'a dicta aprelindu imprejurarea, cumea relaționile dreptului de statu săn regulatul legalmente prin premers'a dicta croato-slavona în contilegere cu dieța ungăra — va lueră cu toate poterile pentru acele reforme interne, a căroru desvoltare salutară va fi neincunjurato de lipsă și că atari omnilateralu recunoscute pentru amatele noastre regate Croația și Slavonia.

Piindea în regatele noastre Croația și Slavonia susținutu cele mai contraste principii politice în poterea dreptului: ce nouă ni compete, ne-amu astăzi indemnati, a amenă de nou deschiderea dietei.

Declaratiunea majoritatii deputaților îndrepătă către alegatorii loru în 20 sept. 1871 a steruitu în noi aceea convingere, cumea pre langa acordulu expresu în aceea declaratiune, căreia nu se poate aproba și nici nu convine cu susținutrele legi fundamentală, dela dietă acătoare nu se poate accepta nici o activitate salutară.

De alta parte cu îndestulire suntemu incunoscănti, că între populația amatorului noastră regate croato-slavone începe deja a domină unu spiritu mai moderat și mai pacientioru.

Dela acestu spiritu împaciutoriu acceptăm cu totă incredintărea, cumea corpulu representativu, care aru avea să se adune în urmarea unor nouă alegeri, respectându legile de Noi sanctionate și basandu-se pre legea fundamentală de statu nestramutavera și regulandu relaționile dreptului de statu a regatelor noastre croato-slavone fatia de regatul Ungariei, se va nisa a promova omnilateralu viu'a și floritor'a viația națională spre binele coronei St. Stefanu și a întregiei monarhia.

In acătoare sperare dispunem, cumea în veritatea dreptului Nostru regesecu, Nouă după §. 3. art. de lege II. din 1870 competitorio, a disolve dietă amanata pre 15. I. c. și a demandă banului regatelor noastre Croația, Slavonia și Dalmatia a face cele de lipsă în privința conchiamării dietei nouă.

Intru altă remanemă etc. etc.

Datu în Vienă în 11 Ian. 1872. Franciscu Iosifa m. p. Petru conte Pojacsewick. m. p. Colomanu Bedecovich m. p.

Publicăm articolulu acestă după „Tr. Carp.“; din elu se vede că Russi'a nu dorme.

Fortificatiunile rusești.

Suntu căte-va septămâni de cându jurnalele centraliste din Vienă pretindeau că pres'a cehă se silea a respandă totu felinu de vñete privitorie la pregătirile militare din Russi'a, și la intentionile belicose ale poterii acesteia.

In zadaru foile cehă au totu citatul sorgintele rusești de unde și luu scirile; pres'a vienesă pretindea într'un'a că toate scirile acestea nu erau altu decătu unu humpu cehu.

Eata insă ca avemu înaintea noastră o carte engleza a capitanului Brackenbourg ale căruia apreciări militare suntu privitorie la unu resbelu eventualu între Russi'a și Germania.

Russi'a, — dice autorul anglez, — neavându a se teme de vre-o invașie din partea dela Est, și-a îndreptatul către occidentu toate forțele defensivei.

Inca din tempulu resbelului Crimeei ea a făcutu cele mai mari sacrificiie în prevederea unei lupte cu poterile occidentali. Instruită prin reverență de ceea ce ii lipsea spre a putea inspiră teroarea, Russi'a să a pusu pre organizații, mai cu séma în sistemul militaru. Construcția căilor ferate și a nouei fortărețe au fostu, din punctul seu de vedere, preocuparea sea cea mai statornică de mai multu de diece ani.

Si în adeveru căile ferate din Russi'a au o importanță strategică, precum vomu dovedi.

Patru linii suntu îndreptate către Vestu; alte patru linii mergă către Sud. Toate suntu dispuse într'un modu cum se poate concentră și transportă

en rapiditate, în prea puținu tempu, fia către frontierele germane, fia către țările Mărei-Negre.

Așa de acătoare căile ferate au unu rezon înținsu care asigură comunicatiile constante între fortărețele Kertch de pre Marea-Negru, Kiev de pre Dnieperul-de-josu, cu Moscova, precum asemenea aceea dela Nordu, că Sveaborg și Viborg în Finlandă cu Sant-Petersburgul.

Acolo insă unde genul fortificatiunii a făcutu în adeveru prodigie, este în Poloni's.

A transformat pre Poloni'a într'un felin de quadrilateru totu atât de temutu că și acel'a din vechiul regat Lombardia.

Ela este formată din patru fortărețe: „adeca din Modlin, din Novogeorgievsk, din Ivangorod și din Brzesc-Litevski.“

Aceste fortărețe constituie refugiori nepotruncse, mai cu séma aceea dela Modlin. Situația între imbeculatorile rîurilor Bug și Vistul'a, fortăreța dela Modlin este, după espreșirea lui Brackenbourg, „fortăreța ideală“.

Ea nu are populație civilă. Trope de lotu felinu de arme, eata singuri ei locuitori. Asădăa nimică de menajat în tempu de resbelu.

Imensa, silentiosa și sombra, — dice autorul anglez, — pre atât de propria la atacu pre cătu și la apărare, ea reprezintă cu fidelitate pre acelu imperiu dela Nordu care suge cu ochii pre Europa în adăstarea momentului de a o atacă. Ivangorod este mai putinu importantă. Dara Brzesc-Litevski nu e mai putinu că Modlinul. Oricăre arună să luă la luptă pre cîmpie e Polonie, ar trebui să imobilizeze forțe enorme spre a tine pe poplu cu fortărețele acestea aprovisionate și armate pre una picioru din cele mai formidabile. Modlin nu poate conține în casamentele lui mai multu de 20,000 omi, și nu oferă inimicului altu mijloc de luate decătu prin bombă.

Quadrilaterul acestă este opera a generalului Totleben, care a moștenit din sciul lui Vauban. Quadrilaterul, plesat în spicul ce ocupă Poloni'a în centrul Europei, se marginesc spre Sudu cu citadelă Zamolsc și Bobruisk, comandându-i între Dvin'a și Dnieper, pre căndu centrul de apărare, prin Dnieperul de josu, se află la Kiev.

Dimpozi, Donaburgul protejează junctionea căilor ferate din Varsovia la Sant-Petersburg, și pre aceea dela Riga la Smolensk, precându Kronstadtul se rădica că o egida a capitalei rusești.

Mai multu inca:

In Varsovia se întâlnesc căile cele mari din Posen și Breslau, din Lemberg și din Cracovi'a.

Orasii, că și mortu prin elu insusi, Varsovia, din punctul de vedere militaru, are o importanță mare de temutu. Comandându Vistul'a ea închide hermeticește căile dela Peterburg și dela Moscwa.

Iată cinci ani de căndu czarul și consiliarii săi și consacreză toate silintiele și toti banii de cări au putut dispune, în acătoare prodigioasa și gigantică lucrare. În momentulu acestă frontiera rusească infășiază către Occidentu o frunte redatăbila de fortărețe legate între densele prin căi ferate, caru pună toate părțile imperiului în comunicație.

Sistemul defensivu alui Russiei constituie o urzelă strânsă, alu cărei nodu se află în Poloni'a, dice autorul anglez. Nimicu mai justu decătu expresione, pentru, mai repetămu odată, quadrilaterul polonesu petrunde în inimă Europei, asi cum se poate de unu punctu de sprigini armelor ce voru navali fia în Prusia fia în Austria. Mai multu inca, elu prezintă și avantajul d'a fi unu refugiu nepatruncu pentru o armă în retragere său invinsă.

De căndu en resbelul Crimeei, Imperiul dela Nord si-a lovit bine séma. Pre căndu Europa se agita în confuziuni sterile, elu realiză toate progresele pre care le simția necesare întru marimea sea. Astădi elu e gata, armată pentru atacu totu alătu de bine că și pentru a spera.

Aru face bine dd. de Bismarck și Andrassy să nu pierda din vedere aceste circumstanțe.

(Le Nord.)

Onorata Redactiune! Responsul lui Elia Macelaru din nr. 2 și 3 ai „Tel. Rom.“, adresat către persoana mea și încarcat de neaderveri și văzări personali, me silesco a ve roga — de si cu neplacere — că să-mi primiți următoarele reflecții către numitul domn.

I l u s t r i t a t e l

Déca în articuloul meu din nr. 100, alu „Tel. Rom.“ ai aflat — cum credi — unu terenu odiosu alu calumnielor si insultelor personali, mie inca neobișnuitu, apoi în respunsulu II-tale de si promisi a nu me urmări, te tavalesei en totulu pre acelu terenu si dai dovedi ilustre, ca ou-ti scii seu nici poti aperz cau'a fără patina.

In nr. 87 si 100 alu „Tel. Rom.“ nu m'amu ocupat de ilustrati-persona, nici m'amu dejosit si tractă de causele private ale II-tale si de cause en totulu strâine de obiectu, precum faci II-ta; ci m'amu ocupat de comitetului ad hoc, demisunne si actele lui, de faptile passivităilor si a presedintei lui comitetului, (se fia fostu acestia ori-cine) si omu aratatu adeverat a stare a lucrujilor, din cauza ea presedintele nu su voiu a face asta si pentru ca sa poata verine cunoșce valoarea conclusului ce lati publicato.

Iéra spre dovd'a assertiunilor mele m'amu provocat la actele si datele comitetului, in desebi la epistolile inurse ale inteligintei intrbate, ce jocu in mână II-tale, rugandu-te ale depune in locu sigurn, spre vederea tutaror, iéra nu la insulte, la batjocuri si la negationi gôle cum faci II-t'a.

Pâna cându II-t'a dăd-d'astea inscri este ti poti imagină, seu căte pôte tiau venit la urechi, — ce dici la esen'a causei? ce respondi la intrebările mele principali despre chiamarea comitetului ad hoc si despre cuprinsul respunsurilor si inteligiintie române?

Iéta ce: uno non volamus, non possumus, adeca mi dechiar categorice ca nu-mi vei dă si nu-mi esti datoriu a dă nici unu responz; si aceasta dechiaratiune o motivedi cu frase gôle, despre delegatiune si ca comitetul nu a primut dela mine nici unu mandat, si alte asemenea motiveri.

Deei eu asta categorica dechiaratiune singurute ai condamnatu II-tale!

Nu trebuia semi dai mi e raportu, ceea ce nici ca ti amu cerutu; inse déca ai credintu si faci pre publicu sa crede, ca eu asiu fi scrisu si descovertu neadeveruri si calomni, atunci baremu simtiu de adeveru, — déca nu interesulu pentru cau'a nationala la care ai presedatu — trebură sa te indemne, a dă deslusurile necesari si obiective publicului, caci atunci baremu tiai si implinitu un'a din delorintele ce ti lea impusu singura comitetu, cându au primut propunerea lui Russu, de a se da unu raportu in jurnale despre parerea inteligintei intrebate.

Dar ce sa mai imblatescu eu pléve că II-t'a despre asta materia, caci totu acestea provocari voru fi in zadaru.

Si tocmai pentru acésta iéta II-tale ea voiu publica eu la finea acestora reflessiuni: A, unu estrasu alu responsurilor inteligintei (dupa cum lama scosu din politiele mele, din cari amu compusu si pre acela, ce lu ai in mână) B, protocolulu despre procesul verbalu, compusu de mine, ca notario, dupa insemnările mele si a te II-tale, pre carele ti au placutu alu cassá, C, pararea mea data in scrisu comitetului.

Din acestea acte si date poti veri cine judecă, ca vorbitam eu in nr. 87 si 100 alu „Tel. Rom.“ adeverulu in acesta materia si ca ce motive stau dupa declararea II-tale categorica, ca nu poti si nu vrei ami dă nici unu responz in asta cestione.

Promisi II-tale — ce e dreptu — a dă raportu numi conferinti-i din 4 Septembre inse cându ea se va aduna laolalta a si a pre cum a u fostu cându au alesu comitetul ad hoc.

Dar sa lasâmi intrebarea la o parte: cându va mai poti si asta, ién vedi II-tale, ca la p. a. din respunsulu II-tale te silesci — asiá di-andu — a da de nimicu si pre acésta conferintia si pre comitetului ei ad hoc, cându mi impotezi mie, ca dôra traiescu in convincere ca aceea conferintia improvisata constâtătore din 15—20 insi au fostu reprezentantul națiunii române si cându dici ca suntu „visuri de ale mele“ ca nu asiu vrea a cunoșce ca națiunea româna n'au datu comitetului ad hoc nici unu mandat. Si iéta adeverulu — ca II-ta totosi ai luatu parte la acea conferintia inca ca presedinte, ai primut dela ea chiaru si alegerea ilustre-ti persoane de presedinte alu comitetului ad hoc, constituitu de ea, ai tractato aci per ex-legendam cau'a națiunii române, ba si espeditu singuru epistole intrebătoare, cîtra inteligintia etc. etc. Déca

nu ai fienu pre aceea conferintia de indreptătita, a se ocupă cu cau'a națiunii, de ce ai jucat prima rola aci? Séu déca si jucat totosi cu parerea ce ti o esprimi acumu, ore nu ai intrat aci cu intentione, ce tile, amu descovertu eu in nr. 100 alu „Tel. Rom.“? Ai credintu ca ti ai ajunsu scopulu, cîndu ati fabricatu unu concluzu, contrariu parerilor inteligintei si ati impedeceatu o nouă adunare si consultare; caci cine sa indrasnesca dôr' a si deschide gur'a contra II-tale! Si sunu cu ce moti editi II-tale acelu concluzu? cu genul celu crâncenu, de asta iéra, ce loi pre-imtitu (mai bine ca unu termometru de 1-a cînd-te), en 3 jurnale publice cari — cum dici — per excellentiam reprezinta opinionea publica si cari au aplaudat la acelu concluzu, ba inca cu prea sumi domni, ce au responsu comitetului, cari aru si mai festatu alta părere prin jurnale, epistole private si priu tacere (?). Argumente trase de pera. Ce se atinge de cele 3 jurnale, cari dici ca m'a desavutu, mi vine a d bită ca tote acelea si numai ele reprezinta opinionea publica; ier ea sa me fia d-savuatu pre mine vre unu jurnal, de aceleas nu sciu si nu credu, dara credu ca po si II-ta seu vre unu consorte si creatura a II tale sa me fia dessavuatu in aele jurnale, cari numai prin ilustratile organe sau informatu, de cele ce se petrecu pe la noi.

Mie mi vine a crede ca mai drépta pretensiune face la numele de reprezentante alu opinionei publice acelu jurnal, care deschide franco colonelul sare chiaru si la parerile cele mai contrarie directiunii lui insusi, precum ti le au des lusu II-tale chiaru acum ut figura docet „Tel. Rom.“ si totu asta si mai insinti altoru combatenți de a II-tale, iera nu arelu jurnal, care respinge publicarea ori carei pareri contrarie partidei lui.

Articoloul meu din nr. 87 alu „Tel. Rom.“ lu amu indreptat si datu tocmai la unu din cele 3 jurnale, de cari amintesci din Pest'a, dar nu su voiu sa-lu primescu, pâna ce nu-i va sosi vestea dela II-t'a.

Ce se atinge de barbatii români, ce ni au onoratu cu responsurile, observezu, ca eu nu potu presupune — că si II-ta — ca acel's barbati la momentu se-si fia schimbătu parerile deja date in scrisu, iera macsim'a II-tale, de a conchide la pareri politice din „tacerea“ cuva adeca din uno non ens, nu mai are sótia. Tacendo respondit nu merge in politica II-tale, potu numai in politica passivităilor; si români dieu (ca si ministru de justitia) ca copilul ce nu striga nu se aude.

Intr'altele Ilustritate! sa nu credi, ca ai facutu vre-o proporsela, sedi ti vei si castigatu aplause din partea vre-unui român de onore, cându in forma de batjocura te servesci in contra persoanei mele de expresioni ca aveles „ea me opintescu atât'a pentru scrierea națională, ca suntu, națiunea personificata“ cându vorbesci de „angajatii mei“ nu scii a cărei național, cându me intrebă „care națională m'au plenipotentiatu, ca sa facu pre avocatul“ si alte flăcări de acestea; caci toje acestea se potu aplică moi curendu la ilustrata-ti persona, cându ero voi cine-va sa te apostrofeze si sa te intrebe in asemenea modu. Iuse Ilustr. manifestezi cu atari intrebări numai o ingamfare, pre carea ne-mu d-datu a ti-o vedé in totu miscările si scrierile II-tale pre terenul politicei naționale, si prin carea torna intaresci, cele ce le-amu disu in art. mei, ca aveti de scopu, ca sa nu se cutese numenea fără voia d-vostra, a se miscă pre terenul politiciu.

Déca nu scii de care națională me tienu en II., apoi nu amu ce-ti face. Dara te intrebă, pentru care națională folositoru sa te privim pre II-ta, cându vedem ca pre terenul politiciu, pre care ai pornit de 4 ani a iubimă națională română, nu ai produsu nici celu mai micu fructu bunu pentru ea, in totalu său si numai in parte, fără totu stricătione, si cându atidim (chiaru si din gur'a celor mai intimi sunici passivist ai Ilustr. tale) ca compatriotu maghiari si sa-si te-ai tieni vrednicu a te enoră pre II-ta en ordon St. Stefanu, pentru ca ai condusu națională română la passivitate absolută pe terenul politiciu naționalu si ai cedatul acelu teren, ce se cuvenea românilor, la acel compatriot, pentru că acestea singuri sa ne prepare — fără a fi incomodati de români — fericirea națională noastră?

Sa nu te temi Ilustritate ca eu voiescu si me incercu a-ti usurpa imaginatul scăunu, pre care sedi ca conducatoru alu politicii naționale, domne seferesc! ca sa-mi atribuio asiá ce-va; inse nici

ingamfatele imputări, ce mi la faci, nu me voru speria pre mine seu pre altu română adeveratu de a me interesa de cau'a națională mele, a mi aretă sinceru parerea mea, fără prejudecă si a lueră spre folosul poporului nostru acolo unde si incătu 'mi voru ajunge poterile.

La cele 3 inviniri si insulte — cum le numesci — ti respundo:

Ce atinge espedarea scrisorei cu parerea II-tale sub un'a couverte, intemplarea viru, că din ivoru siguru sa andu; ca acesta o si facutu in expedita la Alba-Juli'a, Ilustritate! se poate crede, ca nu te-ai marginu pre lângă un'a asemenea expedita.

Ce atinge, ca nu ai espeditu provocările comitetului ad hoc la totu cei serisi in list'a presedinteloi; ostensibele mai întâu Ilustritate a publicat acea lista cu vre-o 120 nume, ce o posiedi, si atunci sigur se voro dovedi acei stimati domni, inreg strati de Ilustr. ta, cari nu au primit harchia comitetului ad hoc; atunci ti servescu bucurosu cu numele, avendu barema martorit, caci de signu totu numai negotium amu se asteptu dela Ilustr. ta, care se vede a-si si luatu de principiom juris „quod fecisti negas“. Dealtimbreia charu Ilustr. ta mi concedi, cîndu dici, ca déca eu si-asu fi immanu 24 fl, ar fi espeditu totu epistolele etc. Ilustritate! déca ti-ai luatu o vîstă de ocupatiunea națională asupra ti apoi se alesptă de la nationalismul Ilustr. tale, ea sa nu ti neglegi datoria pentru 24 fl; pre mine nu mai provoca tu a dă veri 1 cr. — Apoi déca Ilustr. ta si passivistii nu perciplauseni (cum ti place a serie) din fondul de dispozitive, nu amu ce ve face; eu inca dieu nu perciplauseni, si nici activi sunti cătă numai mi suntu cunoscuti. Era mirare, bus ritate sa nu vî si aici — in una responz cîtra mine — la blâsmele de perciplausuri, de cari cu statu pred lectiune ve ocupati Ilustritate.

Me miru, ca nu mi-ai amintit si nici de 12, de 40 si nu sciu de căte mii, cum v'au plăcut a scrie pîna acum prin jurnalele, ce dici, ca reprezenta opinionea publica!

Ce se atinge de a 3-a intinuire si insinuare — cum te esprimi, — privitor la descoberirea Ilustr. tale despre parerea si inscrisulu dlui Dr. Racineu, II-ta in declarationa din nr. 92 a „Telegr. Rom.“ negi cu totulu, ca ero si fostu vorba de declararea numitului dum in decursulu său la fine siezdintei; iera acum concedi ce-va (de-si intorsu), cându totosi dici, ca la finea siezdintei „d pa ce ne-amu suntu de la masa“ (iéra nu amu jecatu preferantul) a-si si ceruto sa se dechile si Dr. R. bateru in scrisu, iera Ilustr. ta mi-ai si responz, ca unu membru nu are dreptu a-si dă parerea in scrisu. De unde iera, ca in area seduolia nu ai scrisu de vre-o scrisore, ce ti-o au tramis Dr. R.; si totosi tocmai Dr. R. in declaratiunea sa din nr. S9 a „Tel. Rom.“ apriatu si in publicu ti dice Ilustr. tale, ca elu ti-a u scrisu, sunu déca ai scrisu de acestu hrisovu, unde si-ai datu Dr. R. parerea, de ce l'asi si retacutu? Eata nu te-ai pututu limpedi nici aici Ilustritate, si eu sustinu că adeveru acea ce amu afirmat mai inainte, totu cu provocarea la membru comitetului. De nu s'ară si tractatul aici de eroarea unui adeveru, nu m'asuu si intinsu in acestu obiectu prea neinsemnatu.

Dara acum sa-mi permiti si Hosr. la mie a apelat la ilustru-ti caror eru si a te intrebă: Cum vii Ilustritate a te abate cu totulu si dela cele mai departe fururi ale obiectului si discursului nostru, si a iubinii asupra mea cu „clevete“ ce le-asu si facutu oralmente prin Pest'a si prin „Telegr. Rom.“ in contra dlui Dr. Racineu si a passivistilor, cu innegriri, ce le-asu si facutu asupra Dr. R. cuciui inaintea patronului mei (?) cărora nu le vînu bine passivistii, cu urmărea acelui scopu pre calea calumniilor, cu denegarea caracterului meu de omu onestu?

Se pare Ilustritate ca la cetera art. mei din „Tel. Rom.“ te-ai nadostu palim'a manei pâna in ochi, de nu ai vedutu, ca eu amu scrisu acolo numai cele intemplete in comit. ad hoc, despre parerile cum si le-ai datu toti membrii comitetului cu numele, asiá si despre episodul cu Dr. Racineu, era in clevete asupra acestuia a pre cari le-an potu celi acolo numai o minte dedita singura a totu clevetii. Pote ai aflatu una clevetu in numele de „passivistu“, de care Ilustr. ta singuru ne-ai prezentat pre Dr. R.; caci asiá se pare ca credi in Ilustr. renduri, cându scrii, ca a-si si clevetii pre Dr. R. de passivistu in Pest'a, in „Tel. Rom.“ si cum dici — inaintea patroilor mei!

Nu amu nici unu interesu a intrebă, ca cutare este pasivist séu activisto, déca elo pote dà dovedi real de român bunu; dara mai ca-mi vine a crede, ca Ilustr. ta ai ajunsu se bati podilele, că sa escamatesi pasivist, séu ca dôra vre-o crea-tura pasivistica si organu bunu alu principielor Ilustr. tale nu ti mai pote serví dupa placu, si vrei a-i ocupá loculu onorificu cu altulu.

(Va urmă.)

Statistică scóleloru in tările neo-latine.

„Fó'a Societătiei pentru invetiamantul poporu-lui român“ imprumută urmatorele date statistice necomplete, asupr'a invetiamantului diferitelor state neo-latine, din compendiul de statistică aparutu in Gratiu carez cu totu meritulu ce are de a fi prim'a incercare de asemenea natura in limb'a româna, facuta de unu român, totusi lasa fôrte multu de doritul pâna sa merite titlulu ce-lo pôrta. Lips'a completa a unui planu generalu in disponerea datelor pentru diferitele state, precum si lips'a pentru unele state a unor date imperiosu cerute intr'unu opu de statistică, lu face sa pérda multu din meritolu ce aru trebui sa aiba la recognosceti'a românilor autoritul unei asemenea utile intreprinderi. Dara si acésta incercare necomplete este destul de interesanta pentru că sa nu neglijem a o pune in vedere lectorilor nostri. Eata-o :

„Franci'a“ cu o populatiune aproximativu de 36,000,000 intretiene cu spesele statutui urmatorele scoli :

a) „Invetiamantul superior:“ 1 Universitatea si 18 Academii cu côte un'a, dôue, trei si patru facultăti frecuentate de unu numaru approxima-tivu de 12,000 studenti.

b) „Scóle secundarie de ambele sexe:“ 62 licee si 286 Gimnasi, frecuentate de unu numaru de 108,000 elevi séu eleve.

c) „Scóle primare normale“ 500 cu 25,000 scolari.

d) „Scóle primarie ordinare“ 6876 cu 4,515,976 scolari de ambele sexe. Dupa cum se vede invetiamantul primar este fôrte putenu res-pandit in Franci'a caci abia a 10-a parte de copii poporului frecuentu scólele.

Pre lângă acésta Franci'a mai posede numerose scoli speciale. 1 scóla politehnica; 2 scóle de Mine; 6 scóle militarie; 1 scóla de marina; 4 de Hydrografie; 1 scóla superioara de Belle-arte; 1 scóla superioara de desenmu; 1 Conservatoriu de muzica si declamatiune; 1 Conservatoriu de arte si meserii; 1 scóla de arhitectura; 1 scóla de arte si manufactureri; 1 scóla superioara de comerciu; 1 scóla superioara de agricultura; 49 scóle ferme; 3 scóle superioare de Farmacie; 6 scóle economice; 3 scóle veterinarie. Totalu 84 scóle speciale.

„Itali'a“ cu o populatiune de 26 milioane intretiene urmatorele scoli :

a) Invetiamantul superior: 23 universităti cu unu numaru de 20,000 studenti. Nici unu statu din Europ'a, comparativu cu numeralu populatiunei, nu are unu numaru mai mare de universităti ca Itali'a. Franci'a, Germani'a i suntu inferiore!

b) „Scóle secundare:“ 150 licee si 360 gim-nasii cu côte o scóla tecnică.

c) Scóle primare speciale: 600.

d) Scóle primare ordinare 40,000. In Itali'a ca si Franci'a invetiamantul superior si secun-dar si respandit; de acestu invetiamantul nu se pote folosi de cătu populationes urbana; cătu pen-tru populationea rurala (scólele suntu fôrte putinu numerose comparativu cu trebnintiele).

Itali'a mai are 25 scóle de navigatie, scóle de beli-arie, de mine, agricultura, comerciu etc.

„Spani'a“ cu o populatiune de 15,673,841 are urmatorele scoli :

a) „Invetiamantul superior:“ 10 universi-tati si 9 academii cu vre-o 13,000 studenti.

b) „Invetiamantul secundar:“ 58 licee si gimnasie; 60 seminare.

c) „Invetiamantul primar:“ 25,000 scóle primare cu 1,500,000 scolari de ambele sexe.

Spani'a mai are inca 14 scóle de navigatiune; 4 scóle veterinarie; 1 scóla superioara de comerce; 6 scóle industriale; 1 scóla de arhitectura; 1 scóla de silvicultura; scóle de pictura; 1 scóla de sculptura; 1 conservatoriu de muzica; 1 scóla

diplomatica; 1 scóla militara; 1 scóla de Statu-Major; 1 scóla de artillerie; 1 scóla de infanterie si 1 scóla de marina. Este de observat cu in Spania instructiunea superioara este mai respandita ca in Germani'a: in Hispania vine unu studentu pentru 1200 locitorii; in Germani'a unu studentu pentru 2,500 locitorii.

„Portogali'a“ cu o populatiune de 4,556,000 locitorii intretine urmatorele scóle :

a) „Invetiamantul superior:“ 1 universitate frecuentata de 1300 studenti.

b) „Invetiamantul secundar:“ 8 licee cu 300 profesori si 4,000 scolari.

c) „Invetiamantul primar:“ 1800 scóle pri-mare cu 71,000 scolari.

Afara de acestea Portogali'a mai are 2 scóle primare normale; 1 scóla politehnica; 3 scóle e-conomice; 2 scóle de bele-arte; 1 conservatoriu de muzica si 1 scóla militara.

„Belgiu“ cu populatiune de 4,829,390 consacré pentru invetiamant o mare parte a veniturilor sale si intretine urmatorele scoli.

a) „Instructiunea superioara:“ 4 universitatii cu vre-o 3,500 studenti.

b) „Instructiunea secundara:“ 49 gimnasi cu studii reale; 10 athenee; 2 seminare pedagogice; 7 seminare clericale si mai multe scóle normale cu studii gimnasiale.

c) „Instructiunea primara:“ 5,630 scóle ordinarne cu 563, 718 scolari si 10,392 docenti intretinuti de provincii.

Pre lângă acestea Belgiu mai are numerose scóle speciale : 1 scóla de arte si manufactureri, 1 scóla superioara de commerciu, 1 scóla militara; 1 scóla de agronomia; 1 scóla economica, 1 Institutu pentru instructiunea surdomutilor si orbitoru etc.

Scóle romane

gimnasiali, comerciali si reali in Brasovu.

Au trecutu timpurile fatali, in care românul i-si blestemá óra nascerei sele, vediendu-se pre-pamentum numai că sa pôrte jugulu slavie.

Miscările revolutionari din 1848 contrierându intréga Europ'a, au slabit si cătusiele in care geoméu descendintii gloriosului poporu adusu de divula Traianu pre pamentul Daciei.

léta-ne acum in er'a cea nouă, in er'a lumini-nărei si libertăției poporeloru.

Unu nou sôr ne luminéza, o nouă fericire ne soride: avemu scólele nationali, in care nepotii si strânapotii fostilor iobagi au ocasiune a gustá din nectarulu celu dulce alu sciintiei, dupa care au insetu mosi si strâmosii loru; avemu scóle române, cari pre lângă cunoșintele pretinse de spiritul timpului, voru sadi in inim'a jünimei nobilulu simtii de nationalitate, șrm'a cea mai puternica in contra cosmopolitismului, care este unu verme-otrăvitoriu pentru o națiune sfâsiata in atâtea parti si amestecata cu atâtea popore, cum este națiunea nostra.

Motoriul care radica pre ori-ce poporu lu-de la o stare infloritóre, lu face respectabila in satu' altoru popore, este sciintia.

Sciintia e poterea — acestea suntu cuvintele inscrise pre drapelul secolului nostru.

Scóla e sociariul scintiei, asiá dara prin scóle ajungemu la potere: eata devia ce trebuie sa ne intiparim in animile nôstre. Ca nu suntemu respectati de poporele vecine, cau'a e intunereculu in care pribegesc o parte considerabila a poporului nostru si déca suntemu si voma remanea inapoi'a altoru popore, vin'a va fi a nostra, caci nu ne tra-mitemu copili la scóle si nu staruim de poporulu de rendu, că sa-lu facem acceptabile atatu de carte, cătu si de industria.

Frati români din România ! in Brasovu avemu acum, cu ajutoriul lui Ddieu, scóle române gimnasiali, comerciali si reali, institute in care se prepara jünimea nu numai pentru carier'a de juristi, medici, profesori, ci si pentru poporul nostru, pen-tru architecti, ingineri, chimici, comercianti, in-dustriasi etc.

In România scóle comerciali si reali nu suntu tocmai in abundantia — ba mai de locu. Amu ob-servat cu dorere ca elevii tramisi de dincolo de

Carpati aci nu se imultiesc, pre cîndu nomeno-los celor ce se tramtu in strainatate cresce din in di.

Suntu de acordu sa se tramtu tinerii in strainatate, insa numai dupa ce au trecutu prin gimna-sie si liceele, priu scólele comerciali si reali din patria, numai dupa ce amu sedutu in anim'a loru amórea sacra de națiune si patria, si si-li siguri ca odata intariti cu acésta arma poternica, voru potea resiste influențelor straine si se voru potea feri de fatalulu cosmopolitismu. Tramitiendu-ne copili prin Germani'a, Franci'a, Belgia, Italia, in etate de 10—15 ani, neadăpati indestulu cu laptele mamei nôstre comune, ne vomu cresce si vitregi, preocupati mai multu de iubirea cătra straini, si perduți pentru patri'a si națiunea nostra.

Mi-amu lantu voia a publica aceste linii, pre de o parte credindu ca programele scolastice ale institutelor nôstre nu s'au respandit in toate unghurile României si prin urmare nu voru si inde-stulu de conosciute, pre de alta parte voindu sa faca unu bine parintilor, cari voiescu sa-si vedia copiii posedandu cunoșintie fundamentali pentru comerciu si pentru scientiele reali.

Unu amatoru de progresu.

Varietati.

* * (Sabi'a Domnului Tudor.) Sabi'a ilustrului si patriotului Domnu, Tudor Vladimirescu, a fostu intratu in posesiunea ilustrei si nationalei familie a Vacarescilor. Acésta o sciu multi, si lesne se poate constata si afirmă de toti căti cunoșeu acésta posesiune.

Iosu Vacarescu mi-a facutu onorea a-mi dă acestu mare daro.

Durerose impregurări me silescu de a me privă de acésta avere indoită prețioasa pentru mine. Acei cari voru voi se o aiba, se potu adresă la mine in toate dîtele dela 10 óre diminea-ta, pâua la 3 óre dupa amédi.

Rom."

C. A. Rossetti.

* * (Mommesen conlocutoriu la „vieti'a lui Iuliu Cesare“). „Gaulois“ descopere in unu tonu plinu de indignatiune, ca vestitulu istoricu Mommesen a luato parte la redactiunea faimosului opu tendentious a lui Napoleon: „vieti'a lui Iuliu Cesare“, si ca pentru acestu ser-vitul a trasu din scatul'a privata a imperatului o remuneratiune de 10 mi franci pre anu. Totu acésta făta afirma, ca invetiatulu istoricu nu s'a sfînto a mai intrebă in o epistolă indereptata mai de unadi lui Renan, déca Academ'a de inscriptiuni avea de cugetu a continua opulu amintit si a-i esoperă platirea mai de parte a pensiunei acordate de Napoleonu.

Concursu.

Pentru a II-a statuie vacanta parochiale din comună Vineri'a (Felkenyér) cu acésta se deschide concursu pâna la 1-a Fauru a. c.

Emolumentele suntu :

- a) din cass'a alodiale léfa annuale 200 fl. v. a.
- b) cortelu liberu si lemnele debuinciose;
- c) dela 200 familii venitulu patrasirului.

Doritorii de a ocupá acésta parochia suntu postili a-si tramite cererile loru in sensulu „Statutului organicu“ la Scaunulu protopopescu alu Orestieei — aratandu ca au depusu si esamenu de cualificatiune.

Orestie, 12 Ianuariu 1872.

cu intiegerea comitetului parochialu.

N. Popoviciu,

(4-3)

prot gr. or. alu Orestieei.

Burs'a de Vien'a.

Din 15/27 Ianuariu 1872.

Metalicele 5%	62 50
Imprumutul national 5% (argintu)	72 —
Imprumutul de statu din 1860	107 —
Actiuni de banca	849 —
Actiuni de creditu	348 —
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	— —
" " Temisioren	— —
" " Ardeleanesci	— —
" " Crea-to-slavone	— —
Argintu	113 —
Galbinu	5 45
Napoleonu d'auru (poli)	— —